

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 23 marca 2026 r.

Poz. 2412

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.133.2026 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 17 marca 2026 r.

Rada Miejska w Inowłodzu

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436)

stwierdzam nieważność

§ 4 ust. 2 w zakresie wyrazów: „lub jeżeli sesja została zwołana zgodnie z § 12 ust. 1 uchwały Nr XIV/88/19 Rady Gminy Inowłódz z dnia 26 września 2019 r. w sprawie Statutu Gminy Inowłódz” uchwały Nr XXIV/151/26 Rady Miejskiej w Inowłodzu z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Miejskiej w Inowłodzu.

Uzasadnienie

Dnia 6 marca 2026 r. organ nadzoru wysłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ww. uchwały wskazując zastrzeżenia dotyczące § 4 ust. 2 uchwały.

W wyjaśnieniach udzielonych 9 marca 2026 r. Przewodniczący Rady Miejskiej w Inowłodzu nie podzielił zastrzeżeń organu nadzoru. Przewodniczący wskazał, że celem regulacji było jedynie uwzględnienie szczególnego charakteru sesji zwoływanych w trybie § 12 ust. 1 Statutu Gminy Inowłódz, odpowiadającego trybowi określone w art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, tj. tzw. sesji nadzwyczajnych. W ocenie Przewodniczącego, wprowadzenie wskazanego przepisu miało zatem na celu uniknięcie nadmiernie restrykcyjnego mechanizmu pomniejszania diety w sytuacjach, gdy nieobecność radnego wynika z krótkiego czasu pomiędzy zawiadomieniem o sesji a jej terminem, a nie z braku aktywności w wykonywaniu mandatu.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Dieta, uregulowana w art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, jest świadczeniem kompensacyjnym, a nie pracowniczym. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych, jej istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji (wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt II OSK 406/14). Delegacja ustawowa z art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym przewiduje upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł, na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego (wyrok WSA w Opolu z dnia 4 sierpnia 2015 r., sygn. akt II SA/Op 252/15). Dieta radnego nie jest wynagrodzeniem, lecz rekompensatą za utracone wynagrodzenie, skoro radny za czas zwolnienia z pracy i wypełnianie obowiązków radnego nie otrzymuje wynagrodzenia. Celem diety jest więc zniwelowanie sytuacji, gdy radny ponosiłby majątkową szkodę z uwagi na pełnienie funkcji społecznej (por. *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, red. dr Sebastian Gajewski, dr Aleksander Jakubowski, C.H. Beck 2018).

W ocenie organu nadzoru przyjmowanie, że dieta nie ulega zmniejszeniu w przypadku nieobecności radnego na sesji zwołanej w trybie art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, czyli tak zwanej „sesji nadzwyczajnej” jest sprzeczne z istotą tego świadczenia, gdyż taka regulacja sugeruje, że radny będzie uprawniony do diety, chociaż wobec nieobecności na sesji nadzwyczajnej nie poniósł w tym zakresie żadnych kosztów, które należałoby mu zrekompensować. Inaczej mówiąc, tryb zwołania sesji pozostaje w tym zakresie prawnie irrelevantny. Z tego powodu nie można zgodzić się z twierdzeniem Przewodniczącego, że rada chciała uniknąć restrykcyjnego mechanizmu pomniejszania diety w sytuacjach, gdy nieobecność radnego wynika z krótkiego czasu pomiędzy zawiadomieniem o sesji a jej terminem. Organ nadzoru oczywiście zgadza się z tym, że „sesje nadzwyczajne” mają inny charakter niż zwyczajne i czasami radny ze względu na krótki okres od zwołania do odbycia sesji nie będzie mógł w niej uczestniczyć. Jednakże dla oceny charakteru prawnego diety jako świadczenia kompensacyjnego nie ma to większego znaczenia, gdyż wówczas po stronie radnego po prostu nie występują żadne koszty, które należałoby mu zrekompensować. Jest to okoliczność obiektywna, niezależna od zawinienia po stronie radnego lub jakichkolwiek innych okoliczności. Ponownie odwołując się do bogatego orzecznictwa w tym zakresie, wskazuje się, że środki uzyskiwane przez radnego w ramach przysługującej mu diety, mają w istocie tylko i wyłącznie minimalizować poniesione koszty wynikające z potrącanego mu wynagrodzenia za pracę na skutek uczestniczenia w aktywności organu stanowiąco-stanowiąco-kontrolnego; np. udział w sesji rady czy w posiedzeniach komisji stałych lub doraźnych tego organu (wyrok WSA w Opolu z dnia 4 marca 2021 r., sygn. akt II SA/Op 301/20). Również w piśmiennictwie podkreśla się, że przepisy ustawy o samorządzie gminnym nie regulują wprost tego, za co radnemu przysługuje dieta. Nie ulega natomiast wątpliwości, że świadczenie to jest wypłacane radnemu za udział w sesji rady gminy oraz w posiedzeniu komisji rady (por. *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, red. prof. Bogdan Dolnicki, LEX 2010).

Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu nadzoru § 4 ust. 2 przedmiotowej uchwały w zakresie wyrazów: „lub jeżeli sesja została zwołana zgodnie z §12 ust. 1 Uchwały Nr XIV/88/19 Rady Gminy Inowódz z dnia 26 września 2019 r. w sprawie Statutu Gminy Inowódz” istotnie narusza prawo, tj. art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym będąc sprzecznym z istotą diety jako świadczenia kompensacyjnego. Wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest więc uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Burmistrz Inowódza